

Domnului Marcel Ciolacu, Prim-Ministru
Guvernul României
București,
18 ianuarie 2025

Nr. 10/18.01.2025

Scrisoare deschisă

De ce am ajuns să facem asistență socială cu procurorii și polițiștii?

Stimate Domnule Prim-Ministru,

Mă adresez dumneavoastră din partea **Centrului de Resurse Juridice (CRJ)**, organizația careia i-ați transmis mulțumiri și încurajări în iulie 2023, atunci când, într-o vizită inopinată, alături de colegii mei, am găsit mai multe persoane cu dizabilități închise în „Căsuța Lu' Min” din comuna Bărdești, județul Mureș. Cred că v-a cutremurat imaginea unei tinere, piele și os, care zăcea pe jos în subsolul serviciului social privat, finanțat din bani publici. Dumneavoastră și doamna Simona Bucura-Oprescu, ministrul Muncii, ați luat măsuri de îndată pentru retragerea licenței și relocarea zecilor de beneficiari, adulți cu dizabilități grave. În aceeași seară, comandantul IPJ și procurorii DIICOT ST Târgu Mureș au anunțat că au început cercetările. Între timp, procurorii din Mureș au trimis în judecată mai mulți inculpați care au stat închiși în arestul poliției pentru 6 luni.

Această scrisoare vine în contextul vizitei inopinate pe care am efectuat-o în urmă cu o săptămână la 5 centre de plasament din Târgu Mureș. Din nou imaginea unor copii care sunt piele și os șochează România. Și nu, nu sunt așa pentru că „așa sunt ei”, ci pentru că nu au parte de îngrijiri adecvate.

Vă anexează fotografiile cu doi copii care au beneficiat de îngrijiri de specialitate în urma intervenției organizației noastre pe parcursul anului trecut, pentru a putea constata diferența între cum arătau când au fost descoperiți în centrul din Târgu Mureș și cum arată după ce au beneficiat de recuperare medicală în București.

S-au împlinit opt zile de când toată lumea vorbește despre fata care e piele și os din centrul de pe strada Trebely, nr. 3, despre copiii închiși cu zăvorul în dormitoarele centrului de pe strada Turnului 1b sau despre cei care stau în condiții greu de imaginat în centrul pe strada Branului ori în dormitoarele supraglomerate și fără uși în centrul de

pe strada Slatina, despre medicamentele expirate și amenda DSP, bucătăria închisă de inspectorii ANPC din cauza mizeriei și a alimentelor expirate sau amenda istorică lăsată de inspectorii sociali ai Agenției Județene de Prestații și Inspecție Socială Mureș.

63 de copii locuiesc și „beneficiază” de servicii în centre care funcționează ilegal. Licențele de funcționare au expirat pe data 2 decembrie 2024.

Totuși, spre deosebire de iulie 2023, copiii sunt încă acolo, în centrele care funcționează ilegal și despre care toți cei responsabili aveau cunoștință. Ca și atunci, polițiștii și procurorii au fost sesizați. Cu toate acestea, nimeni nu a luat încă decizia oficială de a plasa copiii într-un mediu adecvat, corespunzător interesului superior al copilului.

În acest timp, aplicarea legii modificate la inițiativa dumneavoastră, tocmai pentru a sancționa urgent și aspru aceste situații, rămâne o chestiune discreționară, deși vorbim despre instituții publice, finanțate din bani publici.

Pentru că am încredere că veți aborda cu celeritate cele semnalate prin această scrisoare, vă aduc în atenție câteva aspecte de interes:

1. Există **copii** care și la ora aceasta stau închiși în condiții mizere, fără acces la servicii de abilitare adecvate, care merg doar câteodată la școală, mai exact atunci când sunt locuri în microbuz, dar nu mai mult de două ori pe săptămână, care nu au primit echipamente/dispozitive speciale pentru tratament (scaune speciale, orteze, corsete etc.), care au fost ruși de către DGASPC Mureș de mamă, tată, bunici, frați și surori ce trăiesc în sărăcie, lipsiți de mijloace materiale pentru îngrijirea și abilitarea copiilor. Din documentele studiate și din discuțiile cu unii dintre aceștia a reieșit că instituțiile statului român nu le-au oferit altă alternativă. Așadar, în locul unor centre de zi, ore de recuperare la un cabinet în comunitate sau deplasarea unui specialist acasă la familie, bani pentru lapte praf, educație, creșe sociale sau asistent maternal profesionist, angajații din DGASPC Mureș au ales cea mai scumpă variantă, proastă pentru copii, dar avantajoasă pentru angajați: **să îi instituționalizeze.**

2. **Guvernul condus de dumneavoastră permite ca până la 80% din bugetul alocat unei DGASPC să fie direcționat pentru plata salariilor angajaților.** Așadar, cu restul de **20% trebuie asigurate hrana, medicamentele, spațiile de cazare și abilitare, transportul, încălzirea, obiectele de vestimentație etc.** Problema nu este cuantumul salariilor, ci faptul că cei mai mulți dintre specialiștii esențiali în îngrijirea copiilor nu ajung să lucreze cu acești copii, atunci când i-am întâlnit în centru, ne-au întrebat „Nu îi vedeți cum arată, ce vreți să facem cu ăștia?”. Am semnalat aceste aspecte conducerii DGASPC Mureș și CJ Mureș pe parcursul a 10 luni, în anul 2024.

3. **Guvernul a alocat DGASPC Mureș peste 1 miliard de lei în 2024.** După un calcul simplu, pe execuția bugetară de până la 30 noiembrie 2024, se poate trage ușor concluzia că sistemul e mai avantajos pentru salariați decât pentru beneficiari:

Angajații din DGASPC Mureș au primit:	Beneficiarii DGASPC Mureș au primit:
Indemnizație hrană - 2,468.517	Hrană oameni - 2.791.972,62
Vouchere vacanță - 1.165.850	Medicamente - 199.945,70

- Cheltuiala cu indemnizația de hrană a angajaților reprezintă 88,41 % din suma cheltuită pentru hrana beneficiarilor.
- Cheltuiala cu medicamentele reprezintă 17,15 % din suma cheltuită pe vouchere de vacanță ale salariaților.
- **DGASPC Mureș cheltuiește cu indemnizația de hrană a salariaților și voucherele de vacanță a acestora o sumă de 1,2 ori mai mare decât suma cheltuită cu mâncarea și medicamentele beneficiarilor.**

4. **Bani privați.** Pe parcursul anului trecut, **CRJ**, organizație de drepturile omului, fără acces la fonduri pentru servicii sociale, a investit în echipamente, ore de recuperare, aparate de aer condiționat, medici de recuperare etc. pentru a îmbunătăți starea generală de sănătate fizică și emoțională a acestor copii. Totuși, cei care au în mână destinele copiilor nu au dorit nici măcar să pună în practică recomandările medicilor specialiști voluntari aduși de CRJ din București, astfel că scrisorile medicale lăsate de doctori pentru decontarea prin Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Mureș a unor echipamente (corsete speciale) care i-ar fi ajutat pe copii au expirat.

Menționez că această lipsă de interes este răsplătită de stat cu sporuri de 55%, pentru condiții deosebit de periculoase.

În încheiere, Domnule Prim-Ministru, dorim să vă atragem atenția că la opt zile de când **CRJ** și **Consiliul de Monitorizare** au făcut publică informația că aceste centre finanțate din fonduri publice funcționează ilegal, copiii sunt încă acolo. Nu avem procese-verbale de închidere a controalelor, rapoarte, ordine de relocare, plângeri penale din partea AJPIS Mureș, planuri ale DGASPC Mureș pentru identificarea unor asistenți maternali profesioniști, contractarea de servicii în comunitate, medici care să îi vadă. Nu am văzut o reacție nici din partea ministrului Sănătății.

Amânarea intervenției pentru acești copii, în timp ce se așteaptă rezultatele investigațiilor desfășurate de organele judiciare – procurori și polițiști –, este atât riscantă, cât și ilegală. Fiecare zi care trece fără tratamente adecvate pentru unii dintre copiii instituționalizați poate fi fatală.

Așadar, vă adresez rugămintea de a remedia cât mai repede situația copiilor plasați în centrele care funcționează ilegal în Târgu Mureș și de a desemna o echipă de experți independenți care să coordoneze procesul de relocare al acestora.

De asemenea, cerem ca președintele ANPDCA, domnul Rareș-Petru Achiriloaie, să fie demis ca urmare a antepunțării asupra rezultatelor controalelor din Mureș și a manierei în care a reprezentat Guvernul la Târgu Mureș.

Au trecut 2 ani de când așteptăm marea reformă în asistența socială promisă, în schimb, acum situația este chiar mai gravă: copiii cu dizabilități rămân captivi într-un sistem care funcționează ilegal, din cauza lipsei inspectorilor sociali promiși, a personalului calificat insuficient din centre și a necontractării serviciilor de abilitare în comunitate (motiv invocat de DGASPC pentru instituționalizarea copiilor).

Lipsa de reacție din partea dumneavoastră în spațiul public ridică întrebări, ținând cont că aceste centre sunt instituții publice și nu private, așa cum era situația în 2023.

Cu deosebită considerație,
Georgiana Pascu
Manager de Program
Centrul de Resurse Juridice

Iulie, Trebely 3, Târgu Mureș

Noiembrie, Centrul de Recuperare pentru Copii dr. Nicolae Robănescu, București

Noiembrie, Centrul de Recuperare pentru Copii dr. Nicolae Robănescu, București

Martie, Trebely 3, Târgu Mureș

Mai, Spitalul Clinic de Copii „Dr. Victor Gomoiu”, București

Septembrie, Centrul Don Orione, București